

2. Рогоза М. Є. Особливості організації та системних підходів створення SMART-університету / Рогоза М. Є. // Якість вищої освіти: чинники формування конкурентоспроможності випускників : матеріали XXXIX міжнарод. наук.-метод. конф. (Полтава, 23–24 січня 2014 р.) : у 2 ч. – Полтава : ПУЕТ, 2014. – Ч. 1. – С. 17–20.

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «ЕКОНОМІКА ТЕРИТОРІЙ І ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД» В СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ЕКОНОМІСТІВ

***В. І. Перебийніс, д. е. н., професор кафедри економіки підприємства та економічної кібернетики
Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»***

Термін «територія» в перекладі з латини означає «земля». «Тлумачний словник української мови» подає таке розуміння терміну «територія»: 1) частина земної кулі (суходіл, води й повітряний простір над ними), що належить певній державі або входить до складу якої-небудь частини світу; частина якої-небудь країни (область, район і т. ін.); 2) земельний простір, зайнятий населеним пунктом, підприємством, установою тощо; простір, на якому поширені певні явища.

Окрім терміну «територія» вживається й поняття «регіон», під яким вважають «територіально-спеціалізовану і адміністративно окреслену частину національної економіки, яка характеризується єдністю і цілісністю суспільного відтворювального процесу» [1, с. 13]. Виділяють мегарегіони (групи країн), макрорегіони (територія країни, що включає декілька великих адміністративно-територіальних одиниць), мезорегіони (область), мікрорегіони (сільські або міські територіальні адміністративні райони) [1, с. 13–14]. Тобто, регіональна економіка обмежує розгляд територіальних утворень на рівні окремого адміністративного району області.

Втім, згідно Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» територіальна громада – жителі, об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, що є самостійними адміністративно-територіальними одиницями, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр.

Території на теренах України – переважно сільські, що потребують подальшого соціально-економічного розвитку [2; 3].

Процеси децентралізації влади в Україні супроводжуються передачею значної кількості повноважень від державних органів на рівень територіальних громад. Це й спонукає до включення в систему підготовки економістів навчальної дисципліни «Економіка територій і територіальних громад».

Передбачено вивчення таких тем навчального курсу:

1. Економічний простір як основа економіки територій.
2. Теорії просторового розміщення економіки.
3. Територіальна соціально-економічна система.
4. Міста як об'єкти соціально-економічного розвитку.
5. Соціально-економічний розвиток сільських територій.
6. Об'єднання територіальних громад як фактор розвитку територій.
7. Планування розвитку економіки територій і територіальних громад.
8. Бюджетне регулювання соціально-економічного розвитку територій і територіальних громад.

Доцільно, щоб у процесі навчання здобувачі вищої освіти набули навичок стратегічного управління розвитком територій і територіальних громад. Для цього на практичних заняттях слід забезпечити оволодіння студентами такими вміннями, як:

- збір інформації, зокрема, статистичних даних та документів щодо стану територіальної громади;
- розробка формулярів анкети «Проблеми розвитку територіальної громади» та соціального паспорта громади;
- проведення соціологічних досліджень щодо стану та перспектив розвитку територіальної громади;
- аналіз зібраної інформації у процесі проведених досліджень, документів, статистичних даних;
- дослідження діючих програм/проектів розвитку територіальної громади за останні роки;
- визначення і узгодження місії та візії стратегічного розвитку громади;
- напрацювання стратегічних та оперативних цілей, розробка стратегії розвитку громади;
- опис проектів та пошук проектних ідей щодо розвитку громади;
- фінансове обґрунтування реалізації стратегії.

Список використаних джерел

1. Джаман М. О. Теорія економіки регіонів : навч. посіб. / М. О. Джаман. – Київ : Центр учб. л-ри, 2014. – 384 с.
2. Іванов С. В. Концепція соціальної держави як теоретична база розвитку сільських територій / С. В. Іванов, М. Є. Рогоза, В. І. Перебийніс // Економічний вісник Донбасу. – 2016. – № 1 (43). – С. 51–55.
3. Перебийніс В. І. Державне регулювання соціально-економічного розвитку сільських територій / В. І. Перебийніс, В. І. Гавриш, Ю. В. Перебийніс // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі: Серія «Економічні науки». – 2014. – № 1. – С. 79–84.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

*К. Ю. Вергал, к. е. н., доцент, директор інституту економіки, управління та інформаційних технологій
Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»*

Враховуючи прогнози ЮНЕСКО згідно яких у 2025 році кількість студентів зросте з 97 до 260 мільйонів [1], дистанційна освіта в умовах стрімкого розвитку інформаційних технологій завдячуючи своїм перевагам (доступність, відкритість, практична спрямованість, інтерактивність, високий рівень адаптивності, низькі витрати на реалізацію, високий рівень мобільності) стає одним із основних інструментів організації навчального процесу.

У світовій практиці існують три традиційні форми навчальних закладів, що пропонують можливість дистанційного навчання [2]:

- «натуральні» дистанційні університети;
- провайдери корпоративних тренінгів і/або курсів підвищення кваліфікації;
- традиційні університети, що пропонують навчання в режимі он-лайн.

В той же час, паралельно із використанням дистанційних систем навчання як інноваційної форми здобуття вищої освіти при університетах, функціонує значна кількість онлайн-платформ – Coursera, edX, FutureLearn, Ptometheus, які пропонують велику